

Dalajlama v Praze

Tibetský duchovní
vůdce ocenil
myšlenku
Evropské unie.

PRAHA
str. 4

E15
HLASUJTE PRO NAŠE WEBY!

E15.CZ
STUDENT.E15.CZ

ANKETA **KŘIŠTÁLOVÁ
LUPA 2016**

DĚKUJEME!

kristalova.lupa.cz/hlasovani

259992/418 ▲ INZERCE

→ CZK/EUR • 27,025/0,000 Kč → CZK/USD • 24,584/-0,023 Kč → PX • 906,97/+0,87% → EURO STOXX 50 • 3005,45/-0,65% → ZLATO • 1254,80 \$/+0,24%

KOMENTÁŘ: HRÁTKY SE SOCIALISTICKÝM RELIKTEM / str. 14

Krátce

Spravedlivější platby za operace nejdřív za rok

Nemocnice se opět ne-
dočkaly spravedlivějšího
odměňování za odvedenou
práci. Ministerstvo přitom
ví, že současný systém
plateb zvýhodňuje některé
nemocnice na úkor jiných.
A už deset let také slibuje
nápravu. **str. 3**

České banky pumpují stále více peněz do realit

Investoři do nemovitostí
získávají čím dál levnější
úvěry a splácení je déle. Už
je tu však první případ,
kdy neobezřetný peněžní
ústav schytl zásah
centrální banky. **str. 7**

Británie může i po brexitu platit unii miliardy liber

Britská premiérka Theresa
Mayová uvažuje, že by
i po odchodu své země
z Evropské unie platila
společnosti miliardy liber
ročně jako dosud. Za to
si slibuje, že brexit bude
mírný a umožní firmám ve
finančním sektoru a prů-
myslu volně obchodovat
v zemích EU. **str. 8**

Daniel Křetínský ovládne EPH

94
procent

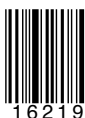
Novým většinovým vlastníkem
Energetického a průmyslového holdingu
bude Daniel Křetínský. Vyplacení
spoluvlastníků Patrika Tkáče
a společnosti Biques ho vyjde na více
než **sto miliard korun.** **BYZNYS / str. 6**

twitter.com/e15news

DANIEL KROUPA:

Jak by se Senát mohl líbit
lidem s diktátorskými sklony!
Vždyť jsme ho zavedli proti
nim.

9 771803 454307 16219

Foto: polimedia.cz

Zápisník
Jana Vávry

ČSSD pro úspěšné?

Sociální demokraté v rámci sebezpytu z výsledků krajských voleb nastínili, že strana by se propříště měla více zaměřit na městské liberály. Profesor Václav Bělohradský, v senátních volbách společný kandidát ČSSD a zelených, doplnil, že sociální demokracie by se měla méně zaměřovat na „nespokojené a neúspěšné“ a více se přiblížit levicovým stranám západního stříhu. Aby ale nakonec boj o voliče v těch několika málo hip čtvrtích současně neznamenal pro ČSSD také boj o prosté (ne)byty ve sněmovně.

Washington obviňuje z hacknutí e-mailové schránky šéfa volebního týmu Hillary Clintonové Moskvu. Dokážou-li ruští IT experti nabourat průběh kampaně před nejdůležitějšími volbami na planetě, znamenalo by to vlastně mimo jiné potvrzení jejich kvalit. Jakkoli rozporuplných. Nabízela by se pak otázka, proč v Rusku z takových lidských zdrojů už dávno nevyrostla globálně dominantní technologická či vývojářská firma.

Texas, Jižní Karolína, Velká Británie a nově i Norsko a Švédsko. Média dramaticky popisují, kde všude se začali vyskytovat sociopati v klaunských maskách, kteří nejenom občany straší, ale mnohé i fyzicky napadají. Část lidí ovšem začala brát tento „humor“ doslova smrtelně vážně a pořádá organizované hony na klauny. Tak schválně, kdo se bude smát naposledy.

Protagonisté dne

Svatopluk NĚMEČEK
MINISTR ZDRAVOTNICTVÍ

Způsob, jakým jsou placeny za výkony nemocnice, je stále nespravedlivý a řešení se opět minimálně o rok odsouvá.

str. 3

Daniel KŘETÍNSKÝ
PODNIKATEL

Stal se většinovým vlastníkem Energetického a průmyslového holdingu, jehož hodnota se teď odhaduje na pět miliard eur.

str. 6

Hajdar ABÁDÍ
PREMIÉR IRÁKU

Po měsících příprav dal včera zahájit operaci vládních sil k osvobození města Mosul, které už dva roky okupují bojovníci hnutí IS.

str. 10

Foto: tisk

LIBERECKÁ KOALICE. Zleva Dan Ramzer (ODS), Martin Půta (SLK), Jitka Volfová (ANO) a Pavel Svoboda (ČSSD) podepsali včera dohodu o vytvoření koalice v Libereckém kraji. Hejtmánem zůstane lídr starostů Martin Půta.

V dalších pěti krajích je o hejtmanech jasno

■ Středočeská, liberecká, moravskoslezská a olomoucká koalice jsou uzavřeny, na Vysočině se čeká na podpis smlouvy. Příští krajské vlády ladí programová prohlášení.

Pavel Otto

Necelé dva týdny po krajských volbách už v dalších pěti regionech vědí, kdo je bude příští čtyři roky spravovat. ANO obsadí post hejtmana ve Středočeském, Moravskoslezském a v Olomouckém kraji. ČSSD bude řídit krajskou vládu na Vysočině a Starostové na Liberecku. Situace zůstává nejasná v Ústeckém, Karlovarském a v Jihočeském kraji, hnutí Andreje Babiše má ambice získat hejtmana jen v jednom z nich. Stále se zdá, že jednání skončí pro oba úhlavní rivaly remízou.

Koaliční smlouvu včera podepsali zástupci ANO, lidovců a občanských demokratů v Moravskoslezském kraji, na Olomoucku pak stvrdili spolupráci ANO, socialisté a ODS. Roz-

hodnuto je i na Liberecku, kde vítězní Starostové pro Liberecký kraj uzavřeli svazek s ANO, ČSSD a s ODS.

Ostravsko povede rektor Vysoké školy báňské-Technické univerzity Ostrava Ivo Vondrák (ANO), který z čela školy odejde. K jeho prioritám patří řešení problematiky zaměstnanosti a zlepšení image kraje. Věnovat se chce i vyloučeným lokalitám. „Dohodli jsme se na tom, že se nebudeme přehlasovat, protože by to nebylo fér. Chci jednat konsenzuálně,“ řekl Vondrák.

Novým hejtmánem Olomoucka bude lídr ANO Oto Košta. Zasadí se hlavně o lepší čerpání evropských dotací.

„Samosprávy často netuší, jaké mají v této oblasti možnosti. Musíme ustavit tým, který tomu rozumí,“ uvedl.

Na Liberecku zůstane Martin Půta (STAN). Končící radní se sejdou se svými nástupci, aby prodiskutovali, co je v rezor-

tech připravené. „Všichni nově nominovaní dostanou za úkol společně připravit programové prohlášení,“ nastínil další kroky Půta.

Vysočinu bude už třetí volební období řídit Jiří Běhounek (ČSSD). Vládnout však nebude s tichou podporou komunistů jako dosud, ale s ANO, ODS a se Starosty. „O zásadních programových nebo personálních bodech budeme diskutovat tak,

že sociální demokracie nebude moci partnery přehlasovat,“ konstatoval. Navzdory rozpadu klubu TOP 09 mají ve Středočeském kraji už podepsanou koaliční smlouvu ANO, STAN, ODS a tři zastupitelé

topky, které strana označila za přeběhlíky. „Zatím máme rozdělené obory, kdo se čím bude zabývat,“ uvedla příští hejtmanka Jaroslava Jermanová (ANO). Ta se chystá složit funkce místopředsdkyně Poslanecké sněmovny.

Klub TOP 09 se ve Středočeském kraji rozpadl. Přesto už zde mají podepsanou koaliční smlouvu.

Spravedlivější platby za operace nejdřív za rok

■ Způsob, jak budou příští rok placeny nemocnice, kritizují zástupci regionálních špitálů i ministerstvo financí.

Adéla Čabanová

Nemocnice se ani pro příští rok nedočkaly spravedlivějšího odměňování za zdravotní služby. Ministerstvo zdravotnictví přitom ví, že současný systém plateb zvýhodňuje některé nemocnice na úkor jiných. A už deset let také slibuje nápravu. V roce 2017 se však špitály ještě budou muset smířit s platbami „postaru“. „Mělo by se začít u vyhlášky pro rok 2018, ovšem postupnými kroky.“ slibuje ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček (ČSSD).

Projekt DRG restart, který se spravedlivějším nastave-

ním úhrad zabývá, je jedním z nejvýznamnějších počínů, které má Němeček šanci ve funkci stihnout.

Zatím zůstávají pro příští rok hlavním způsobem úhrady nemocnic různé upravované paušály. Pokud špitál provede zhruba stejný počet výkonů, paušál se mu zvýší o určité procento.

Němeček se snaží systém dílčím způsobem doladit, a tak nemocnice pro výpočet úhrady pro příští rok dělí

do tří skupin podle toho, jak moc specializovanou péči nabízejí. Podle zástupců regionálních nemocnic je i toto ve výsledku nespravedlivé. „Není relevantní důvod, aby za stejnou péči bylo vybraným fakult-

ním nemocnicím hrazeno o 50 procent více než zbylým 150 nemocnicím v republice,“ píše se v připomínkách Asociace českých a moravských nemocnic. „Dochází k fixaci

nerovností a konzervaci nespravedlivé úhrady.“

Způsob placení nemocnic je jedním z nejvíce kritizovaných bodů úhradové vyhlášky pro příští rok. „Vyhláška fakticky opět přiděluje peníze bez ohledu na efektivitu či kvalitu poskytované péče,“ uvádí v oficiálních připomínkách ministerstvo financí. Jak potvrzuje právník Ondřej Dostál, regionální nemocnice zjevně nejsou ve vyhlášce prioritou. „Vzorečky na tři stránky, ale princip je stejný – bohatí budou bohatí, chudí budou chudí,“ shrnuje.

Podle nových pravidel, která slibuje ministr Němeček, by měly nemocnice dostávat zaplacení podle skutečných nákladů na operace, které vykážou. Jde o systém nákladových skupin diagnóz, DRG, který zvýhodní efektivnější péči. Přesnější informace o reformě úhrad pro nemocnice zatím ministerstvo neprozradilo. Jisté je, že by za stejnou péči dostávaly stejně zaplacení srovnatelné nemocnice. Důležité bude i to, jestli budou jednotnou sazbu dostávat všechny nemocnice. Těm specializovaným by se pak náklady navíc hradily jinak.

„Vyhláška přiděluje peníze bez ohledu na efektivitu či kvalitu poskytované péče,“ tvrdí ministerstvo financí.

Babiš chtěl svolat koalici. Neuspěl

Vicepremiér a šéf hnutí ANO Andrej Babiš neuspěl na včerejším jednání s požadavkem na okamžité svolání koaliční rady. Bude příští týden, řekl Babiš.

Původně měla rada jednat včera, termín byl ale minulý týden před druhým kolem senátních voleb zrušen. O Babišově žádosti informoval na Twitteru ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek (ČSSD). Vicepremiér Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) po jednání vlády řekl, že večerní koaliční jednání bylo odloženo kvůli plánované schůzi bezpečnostní rady státu.

„Nebral bych to jako problém principiální, ale technický,“ uvedl Bělobrádek s tím, že volání po koaličním jednání chápe. Ministr pro lidská práva Jiří Dienstbier (ČSSD) připustil, že některé části dnešního zasedání „byly i trochu vzrušenější“.

Včerejší jednání vlády označil za „výživné“ ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek (ČSSD). Babiš podle něj vyhrožoval rozpadem koalice. „Jo, ČSSD na nás útočí kvůli proběhlé volební kampani. Různým výrokům, které padly v rámci kampaň,“ napsal Babiš na dotaz, zda tak opravdu činil. /čtk/

Krátce

Vláda nejednala o ekonomických bodech

Vláda včera odložila či přerušila debatu o většině z ekonomických témat, která měla na programu. Na měsíc přerušila například rozpravu o novele, která počítá s přesunem výplat zvláštního příspěvku pro horníky z firem na stát. **NÁZORY str. 14**

ČMZRB bude mít nové jméno

Českomoravskou záruční a rozvojovou banku čeká transformace na národní rozvojovou banku. Návrh schválila vláda, informoval o tom ministr Jan Mládek (ČSSD). /čtk/

**CENTRAL
GROUP**

NEBYTOVÉ PROSTORY K PRONÁJMU

3 NEBYTOVÉ PROSTORY

Praha 3 – Žižkov ulice Olšanská

Residence
Garden Towers

Přímo v objektu a v bezprostředním sousedství přes 1 200 zcela nových nadstandardních bytů. V okolí řada administrativních objektů. Přímo u zastávek frekventovaných tramvajových linek. Chybějící konkurence v místě. Dostatek parkovacích stání a venkovní terasy ke každému ze 3 nebytových prostorů.

Nebytový prostor 1:
RESTAURACE (422 m² za 467 Kč/m²/měs.)

Nebytový prostor 2:
PRODEJNA POTRAVIN, DELIKATESY
(292 m² za 467 Kč/m²/měs.)

Nebytový prostor 3:
KAVÁRNA, CUKRÁRNA, WINE BAR
(335 m² za 315 Kč/m²/měs.)

Další nebytové prostory k prodeji nebo pronájmu

Praha 6 – Břevnov / ulice Patočkova

3 dokončené nebytové prostory vhodné pro prodejnu, showroom nebo služby (velikost: 209–246 m², prodejní ceny od 55.000 Kč/m² nebo pronájem od 367 Kč/m²/měs.)

Praha 7 – Holešovice / ulice Jankovcova

3 nebytové prostory vhodné pro prodejnu, showroom nebo služby (velikost: 124–217 m², prodejní ceny od 40.000 Kč/m² nebo pronájem od 267 Kč/m²/měs.)

Praha 10 – Zahrádní Město / ulice Švehlova

3 dokončené nebytové prostory vhodné pro prodejnu, showroom nebo služby (velikost: 162–310 m², prodejní ceny od 38.000 Kč/m² nebo pronájem od 253 Kč/m²/měs.)

ceny jsou uvedeny bez DPH

www.central-group.cz/komerce

604 645 424 | komerce@central-group.cz

Dalajlama: Evropská unie dává smysl

Usmíval se, posílal davu polibky, vtipkoval o svých zubech. Tibetický duchovní vůdce dalajlama, který je v Česku na návštěvě konference Forum 2000, včera pozdravil zhruba tisícovku přívrženců na pražském Hradčanském náměstí se svým typicky laskavým humorem. Náměstí rozesmál, už když ho pořadatelé na pódiu před Salmovským palácem přivítali tradičně chlebem a solí. „Ten chle-

ba je velmi tvrdý, ale chci vám ukázat, že i moje zuby jsou tvrdé,“ řekl už jedenáosmdesátiletý Dalajlama, když zkoušel sníst kousek bochníku.

Ve svém projevu vůdce tibetských buddhistů vyzval k jednotě a smíru ve světě. „Velice si vážím například myšlenky Evropské unie. Toho že národy, které byly po staletí ve sporech, se po druhé světové válce usmířily a spojily,“ uvedl da-

Foto Anna Vachová

PŘIVÍTÁNÍ NA HRADČANECH. Chlebem a solí byl svými příznivci uvítán tibetský dalajlama na nádvoří u brány Salmovského paláce.

lajlama s tím, že by rád viděl podobou integraci i v zemích Jižní Ameriky nebo Asie. Vyzval také k následování odkazu Václava Havla. „I když tu už s námi fyzicky není, je potřeba šířit dál jeho vizi, a to i za hranicemi naší země.“

Dalajlama zmínil, že v současnosti neusiluje o odtržení Tibetu od Číny, ale snaží se uhájit zachování svěbytné tibetské kultury. To je podle něj důležité nejen pro šest milionů Tibetanů, ale i pro celé mezinárodní společenství. „Nyní například také

400 milionů Číňanů vyznává buddhismus, mnozí z nich buddhismus tibetský,“ připomněl Dalajlama.

Včera mu zazpívaly například Lenka Dusilová a Aneta Langerová, pozdravil ho též generální ředitel Národní galerie Jiří Fajt. Některá vystoupení se neobešla bez kritiky české politické scény. „Pane prezidentě Zemane, pokud upřednostňujete ekonomické zájmy před lidskými právy, pak o tu svobodu přijdete sám,“ pronesl například z pódia směrem k Pražskému hradu Mikuláš

Kroupa, ředitel neziskové organizace Post Bellum. Dnes čeká dalajlamu vystoupení v rámci konference Forum 2000 v diskuzi na téma „Paradox náboženství“. Má se také setkat s českým vicepremiérem Pavlem Bělobrádkem. /sti/

Dalajlama na konferenci Forum 2000

Dalajlama byl osobním přítelem bývalého českého prezidenta Václava Havla, který Forum 2000 založil, a na Havlovo pozvání na konferenci v minulosti opakovaně vystupoval. Letos se zúčastní několika diskuzních panelů a na závěr konference bude mít veřejnou přednášku. Konference Forum 2000 začala v neděli a potrvá do středy. Motto letošního ročníku zní Odvaha převzít odpovědnost.

Na Albertovské stráně se vrací vinná réva

Rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima zasadil na albertovské stráni vinnou révu Pinot Noir 777, která je známá také jako Rulandské modré, a speciálně vyšlechtěnou růži Císař Karel IV. Společně s ním sázela mimo jiné i lucembur-

ská velvyslankyně v Česku Michele Pranchereová-To-massiniová. Včerejší akce u schodů, které spojují jednotlivé budovy Přírodovědecké fakulty UK, byla součástí letošních oslav 700. výročí

narození Karla IV., který Univerzitu Karlovu založil.

Právě odrůdu Pinot Noir nechal Karel IV. původně přivést z její burgundské pravlasti. V českých zemích se rychle rozšířila a v době vrcholného středověku tvořila 90 procent celkové plochy osázených vinic. Albertovské stráně byly pro její zasazení zvoleny mimo jiné proto, že jde o přirozeně osluněné svahy vhodné pro pěstování vína. Ze středověkých rytin je patrné, že k tomuto účelu také sloužily.

Novou odrůdu růže nazvanou Císař Karel IV. vyšlechtila Ann Velleová-Boudolfová z firmy Lens-Roses. Je to keřová růže s vůní myrhy a konvalinky. Tato odrůda byla slavnostně pokřtěna letos 1. června na lucemburském velvyslanectví v Praze. /čtk/

Foto čtk

NOVÁ VINICE. Výsadbou nových keříků vinné révy se obnovuje tradice vinic na Albertovských stráních.

Sít' Hotusa získala hotel v Praze

Na pražském trhu hotelových realit se odehrála další velká transakce. Španělský řetězec Hotusa Hotels koupil v Opletalově ulici naproti hlavnímu nádraží hotel Vienna House Easy Chopin Prague. Hotel byl od roku 2005 v majetku

investičního fondu St. Wencelas Property Fund (SWPF). Disponuje 80 pokoji a spadá do ekonomické třídy hotelů. Transakci zajistila společnost Cushman & Wakefield, cena se dá odhadovat na řády stovek milionů korun. /sin/

Krátce

Wood & Company koupila OC Šestka

Česká skupina Wood & Company koupila od Immo Group obchodní centrum Šestka nedaleko pražského Letiště Václava Havla. Firma se dohodly neuvádět hodnotu transakce. V obchodním centru Šestka se nachází 80 obchodů a hypermarket.

Urbanistická soutěž poví, co s nádražím na Žižkově

Praha se chystá vypsát urbanistickou soutěž na výstavbu na nákladovém nádraží Žižkov. Studie by měla určit, co kde na území bude stát, využití památkově chráněné hlavní budovy, urbanistické a dopravní řešení území. /čtk/

Odejděte z nádraží, vyzývá Grandi Stazioni obchodníky

■ Správa železnic chce na pražském hlavním nádraží zachovat nyní provozy. Po odchodu italské firmy počítá s podpisem nových smluv.

Jan Šindelář

Neprátelský rozchod státní Správy železniční dopravní cesty s italskou firmou Grandi Stazioni se dostal na novou úroveň. Společnost včera začala obchodníkům na hlavním nádraží rozdávat výzvy k vyklizení prostor. Naopak správa železnic jako majitel nádraží chce spolupráci s obchodníky zachovat; nikdo podle ní nemusí odcházet.

Jednou z potenciálně postižených je cateringová společnost JLV a její obchody Pont. „Nečekám, že bychom z nádraží odešli. Předpokládám, že smlouva bude překlopena na SŽDC,“ uvedl ředitel pro obchod a marketing Jan Valeš.

Podobně uvažují i zástupci lékárenského řetězce Dr. Max. „Jsme vlastníkem objektu ujišťování, že se pro nás nic nezmění, z toho vycházíme,“ sdělil mluvčí Michal Petrov. Výzvu od Grandi Stazioni podle něj zkoumají právníci. Podle serveru Lidovky.cz se výzva a hrozba poku-

tou týká například i prodejny Tchibo. „Dá se říct, že se snaží znejistit své bývalé partnery,“ řekl serveru náměstek ředitele SŽDC pro majetek Tomáš Drmola. Naopak žádnou

výzvu neobdržel například supermarket Billa ani knihkupectví Neoluxor.

„Zůstáváme tam, kde jsme,“ konstatoval mluvčí Neoluxoru Petr Šašek.

Podle SŽDC smlouvy stávajících nájemců přestaly platit 17. října, tedy v den, kdy zanikla podle výkladu železničářů i smlouva Grandi Stazioni se správou železnic. „SŽDC

nabízí nové nájemní smlouvy, jejichž obsahem není navrácení prostor do původního stavu, ale zachování provozu nabízených služeb,“ vysvětlila mluvčí Kateřina Šubová.

Grandi Stazioni záležitost nekomentuje, její zástupci nepřišli ani na druhou schůzku na nádraží. Správa železnic se nepovažuje za smluvního nástupce Grandi Stazioni, a proto hodlá se všemi nájemci uzavřít v příštích dnech zcela nové smlouvy. Ty by měly zpětnou platnost od pondělí 17. října.

Grandi Stazioni musela opustit nádraží, neboť jej nestihla celé opravit do nedělní půlnoci. Podle Italů je na vině mimo jiné horší než očekávaný stav budovy a údajné průtahy Českých drah.

Podle SŽDC přestaly smlouvy s nájemníky platit
17. října,
tedy v den, kdy zanikla i smlouva s Grandi Stazioni.

Ukrajinci koupili areál Centro

Realitní fond Focus Estate Fund ovládaný ukrajinskými byznysmeny se stal vlastníkem menšího nákupního parku Centro Ostrava. Obchodní areál funguje v ostravské části Třebovice od roku 2011 a je plně pronajatý. Jeho dosavadním vlastníkem byl Emerging Europe Properties Fund z ostrova Jersey.

Pro Focus Estate Fund je investice v Ostravě po letošní červnové akvizici polského nákupního centra druhou transakcí ve střední a východní Evropě. „V příštích dvou letech plánujeme rozšíření našich aktiv až do výše padesáti milionů eur,“ citoval partnera fondu Maxima Školnicka server Eurobuildcee.com. Cenu za akvizici Školnick nezveřejnil. /vag/ **Více E15.cz**

257053/09

INZERCE

E.ON - ENERGIE PRO VAŠE PODNIKÁNÍ

Pomáháme podnikatelům snižovat náklady na energie. Získejte s námi **výhodnější ceny elektřiny i plynu!**

→ www.eon.cz/profi

e-on

Křetínský ovládne celý EPH

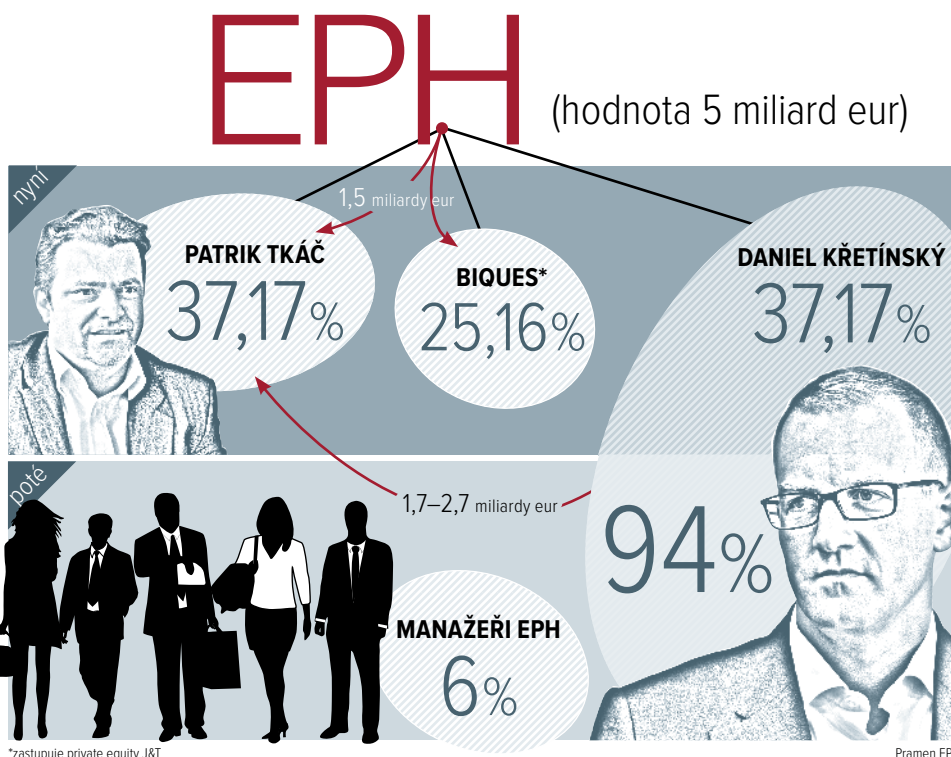
■ Přes sto miliard korun bude stát vypořádání vlastnických poměrů v EPH, jehož hodnota se odhaduje v přepočtu na 135 miliard korun.

Jan Stuchlík

Novým většinovým vlastníkem Energetického a průmyslového holdingu se stane Daniel Křetínský. Dosavadní více než třetinu akcionář zvýší svůj podíl na 94 procent. Z holdingu vlastnický odchází Patrik Tkáč, který dosud v EPH držel stejně jako Křetínský 37,17 procenta akcií, a společnost Biques Limited, v níž byli soustředěni soukromí investoři a která patří do struktur banky J&T.

Tkáč prodejem svého podílu získá částku 1,7 miliardy eur. Tato suma se může ještě zvýšit o další miliardu eur, což ale bude záležet na růstu hodnoty EPH v příštích letech, oznámil holding ve své oficiální zprávě. Investoři z Biques dostanou více než jednu miliardu eur. Spolu s Křetínským, který je také spolumajitelem firmy Czech Media Invest – vlastníka vydavatele deníku E15, společností CN Invest – budou EPH nově vlastnit také vybraní manažeři.

Změny majetkových poměrů v Energetickém a průmyslovém holdingu

Ti si v holdingu budou moci koupit až šest procent akcií.

Část peněz na vlastnický veletoč v největší energetické skupině ve střední Evropě dodají australské infrastrukturní fondy Macquarie, které od EPH koupily třicet procent akcií ve společnosti EP Infrastructure. Ta tvoří hlavní část hodnoty celého holdingu a patří do ní především provozovatel slovenských tranzitních plynovodů

Eustream, slovenští distributoři plynu a elektřiny či české teplárny. Z údajů, které o obou transakcích holding zveřejnil, vyplývá, že za tyto akcie EPH inkasoval více než 1,5 miliardy eur.

Za tyto peníze od Australanů EPH vykoupí podíl od Biques (25,67 procenta) a minoritní podíly, které v holdingu drží Křetínský a Tkáč, dohromady třicet procent akcií. Ty holding

zruší. „Touto transakcí pro mě a ostatní partnery J&T dochází k částečné realizaci zisků z mimořádně úspěšného projektu. Prodej podílů umožňuje zakladatelům J&T kumulovat prostředky ve výši více než tři miliardy eur. Takto získaný kapitál spolu s prostředky, které spravujeme našim klientům, chceme použít na vznik nového silného investičního fondu,“ vysvětluje Patrik Tkáč, šéf

představenstva J&T Banky. Investovat chce především do projektů bývalých partnerů J&T včetně projektů Křetínského.

Na vystoupení Biques z EPH se firma dlouhodobě připravovala. Kvůli němu založila EP Infrastructure a letos na jaře chvíli uvažovala, že část infrastrukturní společnosti prodá na burze. Získané peníze chtěla použít k vyplacení investorů z okruhu J&T.

„Dohoda o ukončení investice Patrika Tkáče vznikala až v posledních měsících. Pokud jde o podmínky transakce, z mého pohledu je klíčové, že splátkový kalendář a další podmínky jsou sjednány tak, aby potvrdily velmi silný finanční profil skupiny EPH a rovněž umožnily další růst skupiny prostřednictvím akvizic,“ komentoval transakci Křetínský.

Platba za Tkáčovy akcie je rozložena do dlouhodobějšího splátkového kalendáře. Podmínky jsou podle Křetínského takové, aby neohrožily stabilitu EPH a umožnily firmě dále růst prostřednictvím akvizic.

Celá transakce oceňuje holding EPH na přibližně pět miliard eur. Její dokončení se očekává v příštím roce. Vstup Macquarie do EP Infrastructure musí ještě schválit antimonopolní úřady.

Více E15.cz

Australané posilují v Česku a na Slovensku

■ Skupina Macquarie přikoupila k radiokomunikacím a distributorům plynu podíl v klíčové dceři EPH.

Infrastrukturní fondy australské finanční skupiny Macquarie mají česká a slovenská aktiva rády. Holdingu EPH zaplatí fond MEIF5 přes 1,5 miliardy eur za třicet procent akcií ve spo-

lečnosti EP Infrastructure. Do ní patří provozovatelé plynovodů, plynové zásobníky a teplárny v Česku a na Slovensku.

České a slovenské stopy lze najít také ve fondech MEIF označených 2, 3 a 4. Dvojka a trojka vlastní České radiokomunikace. Do čtyřky patří slovenský Towercom, což je tamní obdoba Radiokomunikací. Zároveň tento fond drží přes

49 procent akcií Innogy Grid Holding, matky dominantního českého distributora plynu GasNet a poskytovatele služeb GridServices. Letos jeden z australských realitních fondů koupil od společnosti HB Reavis logistické parky za 79 milionů eur.

V EP Infrastructure si Macquarie kupuje podíl na regulovaném energetickém byznysu, který slibuje

stabilní zisky. Když EPH letos chvíli uvažoval, že část akcií infrastrukturní firmy prodá na burze, sliboval investorům rostoucí dividendu. Letos EPIF rozdělí na dividendách 365 milionů eur. Do roku 2020 mají dividendy na akcii růst o tři procenta ročně. Po roce 2020 plánuje firma vyplácet akcionářům celou hotovost, pokud pro ni nenajde investiční uplatnění.

Vazby obou firem mohly být přitom ještě o poznání těsnější. Provozovatel slovenských tranzitních plynovodů Eustream, který patří do EPIF, se spolu s Macquarií podle rakouských médií ucházel o koupi 49 procent akcií rakouské firmy Gas Connect. Ta provozuje rakouské tranzitní plynovody. Nakonec ale slovensko-australské konsorcium neuspělo. /stu/

České banky pumpují čím dál více peněz do realit

■ Investoři do nemovitostí získávají čím dál levnější úvěry a splácení je déle. Už je tu však první případ, kdy neobežretný peněžní ústav schytl zásah centrální banky.

Daniel Novák

Dvě třetiny tuzemských bankéřů očekávají, že se v nadcházejícím roce až roce a půl zvýší objem realitních úvěrů v jejich portfoliu. Současně meziročně roste počet bank, jež ochotně nabídnou úvěr s úrokem pod dvě procenta. Ukázal to průzkum Property Lending Barometer 2016 poradenské společnosti KPMG.

Zároveň s tlakem na zlevňování půjček upozorňuje na delší doby splácení.

„Prodloužení doby amortizace úvěru, respektive snížení podílu splácení jistiny v průběhu úvěrování je jedním z klíčových požadavků investorů,“ sdělil Pavel Kliment, partner tuzemské větve KPMG. Dlužníci podle něho často považují delší splácení za důležitější než další tlak na úrokové marže.

Česko nabízí nejvýhodnější podmínky financování nemovitostních obchodů ve střední Evropě, zjistila další analýza,

tentokrát od konzultantské firmy BNP Paribas Real Estate.

„Český trh komerčních nemovitostí má ve všech segmentech zdravé základy z hlediska poptávky nájemců, infrastruktury a výhledů ekonomického růstu vysoko nad průměrem,“ sdělila Lenka Šindelářová, šéfka poradenství v české části BNP Paribas Real Estate. Podle KPMG je navíc 95 procent realitních úvěrů tuzemských bank bezproblémových. Obdobná situace panuje například ve Švédsku, Německu či Velké Británii.

Ze všech realitních úvěrů tuzemských bank je

95 %

bezproblémových, ukázal průzkum KPMG.

Navzdory tomu honba bankéřů za klienty vyvolala první zásah České národní banky. Tuzemské pobočce Sberbank nařídil regulátor neuzavírat úvěry na financování investiční výstavby a komerčních nemovitostí. Peněžní ústav podle centrální banky dostatečně nedodržoval pravidla obezřetnosti, uvedl server iDnes.cz.

Obecně platí, že se české banky pouštějí i do obřích transakcí. Uskupení v čele s ČSOB zahrnující Českou spořitelnu, Komerční banku a tuzemskou pobočku UniCredit Bank se nedávno z velké části podílelo na refinancování obřího dluhu developerské skupiny P3 v hodnotě 1,4 miliardy eur, zhruba 38 miliard korun.

Krátce

Lesy ČR nesmějí uzavírat smlouvy z tendru

Antimonopolní úřad zakázal státnímu podniku Lesy ČR uzavírat smlouvy z třímiliardového tendru 2017+. Podnik údajně porušil zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Lesy ČR podaly proti opatření rozklad.

Tatra do září vyrobila více vozů než loni

Za první tři čtvrtletí vyjelo z výroby automobilky Tatra 876 vozidel, o 26 více než za celý loňský rok. „Jsme na nejlepší cestě splnit výrobní cíl 1300 vozidel. Příští rok máme ambice ještě vyšší: Plán je vyrobit a prodat 1700 vozidel,“ oznámil šéf firmy Martin Bednarz. Více než tisíc aut za rok vyrobila Tatra naposledy v roce 2008. /čtk/ **Více E15.cz**

259378/13

INZERCE

NAŠEL JSEM TO SPRÁVNÉ MÍSTO PŘÍMO PO VYSOKÉ ŠKOLE

amazon

Chceš pracovat ve společnosti operující na hranici rychlosti internetu, kde můžeš pomocí nejnovějších technologií řešit náročné problémy, hledat inovativní způsoby, jak potěšit zákazníky, a zároveň tak tvořit historii?

Amazon, přední světová technologická společnost, hledá právě teď absolventy vysokých škol z různých oborů, kteří mají chuť se přidat ke špičkovému týmu distribučního centra Amazon v České republice.

Co můžeš v Amazonu na této pozici očekávat?

- Dostaneš **příležitost k rozvoji** svých manažerských dovedností.
- Budeš mít **možnost kariérního rozvoje i na mezinárodní úrovni**.
- **Nadprůměrné platové ohodnocení** a bohatý program zaměstnaneckých benefitů.

„Řídím skvělý tým.“

Petr Chocholáč

Area Manager, absolvent 2016

Přihlas se:

www.amazon.jobs/rightplacecz

DALŠÍ VOLBA.
Premiérka Theresa
Mayová si bude muset
vybrat, zda pokračovat
v platbách unii za přístup
na unijní trh.

Foto Profimedia.cz

Británie může i po brexitu platit unii miliardy liber

■ Celkem 7,1 miliardy liber ročně posílala Británie jako čistý plátec do EU. Pokud si chce zachovat přístup na evropské trhy, tak velkou část z těchto peněz nejspíše bude muset posílat nadále.

Arsen Lazarevič

Tvrdí brexit, tedy odchod Velké Británie z Evropské unie, aniž by měla uzavřeně

obchodní smlouvy, by mohl značně zasáhnout britskou ekonomiku. Tomu hodlá vláda Theresy Mayové zamezit, a tak uvažuje o tom, že by i po odchodu ze společenství platila unii miliardy liber ročně. Od této praxe si slibuje, že brexit bude mírný, což by umožnilo firmám ve finančním sektoru a průmyslu uskutečňovat obchody v zemích EU.

Vládu v tom podporuje poměrně silná lobbistická skupina bankéřů sdružených v londýnské City. Na prosazení takového

opatření mají zásadní zájem, aby se nakonec nemuseli stěhovat do „nudného“ Frankfurtu či socialistické Paříže. Zprávu přinesl deník Financial Times, který se opírá o vyjádření jednoho ze starších ministrů konzervativní vlády. „Budeme velmi opatrní v tom, jak to budeme vysvětlovat,“ řekl pro FT.

Velkým zastáncem toho, aby Spojené království nadále hradilo do bruselské společné kasy příspěvky, je také Oliver Letwin, politický exšéf kabinetu Davida Camerona. „Pokud si máme

koupit přístup na trhy tím, že budeme nadále přispívat do rozpočtu EU, pak to může být dobrá cena za to, že umožníme zapojení mnoha britským pracovníkům na společný trh,“ uvedl.

Jeden z významných argumentů, který zastánci odchodu z EU užívali, byl ten, že po brexitu dojde k zastavení finančních transferů do Bruselu a státní rozpočet na tom vydělá. Podle Úřadu pro národní statistiky činil roční čistý britský příspěvek do EU v letech 2010 až 2014 průměrně 7,1 miliardy liber.

Rozhodnutím posílat do Bruselu peníze může Mayová rozzlobit některé své spolustraníky z Konzervativní strany, kteří při referendu žádali brexit. S pokračováním hrazení příspěvků například nesouhlasí poslanec Conor Burns. „Odchod z EU neznamená, že budeme nadále platit EU,“ řekl s tím, že tohle bylo výslovně odmítnuto v květnovém referendu britského lidu.

Tamní ministerstvo financí odhadlo, že by tvrdý brexit mohl vyjít zemi zhruba na dva biliony liber ročně.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 17. 10. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,724
Čína	1	3,649
Dánsko	1	3,632
EMU	1	27,025
Chorvatsko	1	3,600
Japonsko	100	23,610
Kanada	1	18,723
Maďarsko	100	8,805
Norsko	1	2,993
Polsko	1	6,244
Rusko	100	39,118
Švédsko	1	2,785
Švýcarsko	1	24,859
Turecko	1	7,945
USA	1	24,584
Velká Británie	1	29,862

Akcie na pražské burze

17. 10. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	54,85	-1,17 %
ČEZ	468,60	1,49 %
Erste Bank	742,40	0,87 %
Fortuna	92,00	0,05 %
Kofola	398,00	0,00 %
KB	888,60	0,18 %
Moneta	84,20	1,51 %
O2 CR	225,60	3,25 %
Pegas	775,10	0,15 %
Philip Mor. ČR	12548,00	-0,02 %
TATRY	709,00	0,00 %
Unipetrol	183,80	2,11 %
VIG	487,70	-0,27 %
Celkový objem (v tisících korun)	901 330	

Krátce

Bank of America se vydal kvartál

Druhá největší banka v USA Bank of America vykázala ve třetím čtvrtletí čistý zisk 4,45 miliardy dolarů, meziročně o 6,6 procenta vyšší. Zisk se zvýšil poprvé po třech čtvrtletích, a to díky příjmům z obchodování s dluhopisy. **Více E15.cz**

Hyundai získala v EU bankovní licenci

Dceřiná společnost jihokorejské automobilky Hyundai Motor smí v Evropské unii poskytovat bankovní služby, zaměřit se na financování nákupu automobilů. Hyundai Capital Bank Europe bude sídlit ve Frankfurtu, z Německa chce expandovat do Francie, Itálie či Španělska. **Více E15.cz**

Palírný Jim Beam ochromila stávka

Zaměstnanci palíren bourbonské whiskey Jim Beam v americkém státě Kentucky stávkují na protest proti rozmáhajícím se přesčasům. K těm je vedení firmy nutí kvůli nárůstu poptávky, kterou palírný nezvládají uspokojit. /čtk/

PepsiCo ubere na cukru ve svých nápojích

■ Boj proti světové obezitě a snaha o větší ekologičnost dohnaly PepsiCo ke změně receptury.

V sycených nápojích společnosti PepsiCo bude méně cukru, časem pak i sodíku. Firma ustoupila kritice kvůli nárůstu obezity ve světě a snaze o ochranu životního prostředí. Do roku 2025 tak výrazně klesne obsah cukru až ve dvou třetinách nápojů z dílny PepsiCo. Ty by tak měly obsahovat sto kalorií nebo méně z přidaného cukru na 355 mililitrů výrobku. V posledních letech světové vlády a zdravotní organizace zesílily tlak na společnost PepsiCo a jejího konku-

renta Coca-Colu. Viní je ze světového nárůstu obezity a cukrovky.

Podle PepsiCo jsou současné plány omezit cukr v nápojích mnohem odvážnější než v minulých letech.

Výroba
kolových a sycených
nápojů tvoří jen

12
procent z ročních
příjmů firmy.

„Věda šla kupředu,“ uvedl vedoucí pracovník PepsiCo v oblastech vývoje a vědy Mehmood Khan. Podle něj již

existují příchutě, u kterých je zapotřebí méně přidaného cukru. „Nejde jen o sladidla, ale o přísady v příchutích a to, jak se s nimi učíme zacházet,“ dodal.

Světová zdravotnická organizace v říjnu doporučila vládám uvalit daň na slazené nápoje. Ve Francii a v Mexiku taková daň již existuje.

Roční příjmy PepsiCo činí 63 miliard dolarů (1,6 bilionu korun), kolové nápoje se na nich ale podílejí jen ze 12 procent. Zbytek obrátu je z vody, ovocných džusů a ze slaných pochutin. Společnost také plánuje omezit množství sodíku a nasycených tuků v produktech a lépe pracovat s vodou. Do roku 2030 sníží své emise skleníkových plynů o 20 procent. /čtk/

Z parketu

Marek Trúchly

Chaos je věčný

Začnu trochu zešířka, ale k burze se dostaneme. Letošní dovolenou jsem trávil v Indonésii, kde jsem pro většinu cest používal vypůjčený skútr. A žasl jsem, jak tam funguje doprava. Řidiči nerespektují žádná pravidla (vůbec žádná) a nikde není ani jediný orgán, který by nad dopravou dohlížel. V podstatě jde o chaos, který má ale jednu zvláštnost. Za 14 dní jsem neviděl žádnou dopravní nehodu.

Po návratu do pracovního procesu na mne čekala novinka v podobě implementace normy PRIIPs (Packaged retail and insurance-based investment products) pro „zpřehlednění“ obchodování s deriváty. Její podstatou je dokument v místním úředním jazyce popisující fungování vybraného nástroje, který musí distribuovat broker

klientovi se záměrem investice do derivátů. Zní to jednoduše, ale většina derivátů (certifikátů, ETF) je emitována zahraničními firmami a ty rozhodně nebudou mít chuť něco sepsovat v našem jazyce. Tím pro nás jako brokera, který respektuje regulační nařízení, vyrostl další z obrovských překážek.

Unie si od podobných nařízení slibuje, že se nebudou opakovat události z krize, kdy se malým investorům prodávaly těžko čitelné produkty. Podle mne je to obrovský přešlap. Investor může nabýt pocit, že je o něj dobře postaráno, že nad jeho blahem bdí regulátor. Tím ztratí ostražitost a trh jej semele ještě více. Mám za to, že regulace má být co nejméně. Kdo nechce studovat fungování trhů a jeho instrumentů, bude muset zaplatit školné, jehož výši mu předepíše neviditelná ruka. Tok prostředků zůstane chaotický, ale méně náchylný k haváriím. Tak jako doprava na Bali.

Autor je makléřem Patria Finance

259852/27

INZERCE

ZTS Metalurg oživuje průmyslovou tradici Dubnice

V příštím roce oslaví podnik ZTS Metalurg ze slovenské Dubnice nad Váhom osmdesáté výročí od svého založení. Nechybělo ale mnoho a nebylo by co slavit. Zadluženou firmu v minulém roce získal podnikatel Jaroslav Strnad, začlenil ji do holdingu Czechoslovak Group a postupně ji oživuje.

„Od loňského prosince, kdy jsme ZTS Metalurg převzali, jsme získali zpět už velkou část zákazníků, kteří za bývalého vedení odešli,“ pochvaluje si předseda představenstva Pavel Svoreň. Stejnou funkci zastává i v podniku Tatra Metalurgie, dceřiné společnosti Tatra Trucks. Synergie se tedy výslovně nabízí.

Šéf obou podniků ji potvrzuje. „V Tatře jsme limitováni tím, že můžeme dělat maximálně 450 kilogramový odlitek a 70 kilogramový výkovek. Proto se objevila myšlenka rozšířit v rámci holdingu portfolio o slévárnu a kovárnu, která je schopna vyrábět velké díly, odlitky například až do 23 tun.“

I když byl ZTS Metalurg v době převzetí zadlužený a stál na pouhých dvou odběratelích, majitel holdingu Czechoslovak Group firmu koupil. Vsadil na ni zejména díky její dlouhé výrobní tradici, technologickým možnostem a zručnosti místních lidí.

Obchod a investice

Základem bylo v Dubnici obnovit provoz slévárny,

aby nebylo nutné materiál pro kovárnu nakupovat. Prvními kroky nového vedení ovšem bylo začít jednat s bývalými zákazníky a nastartovat obchod, aktivně se účastnit veletrhů a hlavně přesvědčit zákazníky o vizi, kam má do budoucna ZTS Metalurg směřovat.

„Podnik se neobejde bez investic a majitelé jsou si toho vědomi. Proto plánují do roku 2018 do ZTS Metalurg investovat 220 milionů korun. Montují se nové vakuové pece, velkou investicí ve výši dva a půl milionu eur představuje nová pec pro

elektrotřískové přetavení, jež nám umožní vyrábět například osy pro rychlovlaky. Tato technologie by měla být v provozu v květnu příštího roku,“ říká Pavel Svoreň.

Tři pilíře výroby

Továrnu v Dubnici nad Váhom založila v roce 1937 Škoda Plzeň jako dělostřeleckou výrobu. Za 2. světové války vyráběla zbraně pro německý wehrmacht a zbrojní výroba zde zůstala až do začátku devadesátých let minulého století, kdy byla utlumená. Od konce sedmdesátých let nesla továrna název Závody těžkého strojárstva a zaměstnávala patnáct tisíc lidí. Když ji loni holding přebíral, zaměstnávala sto lidí, dnes ve třech halách v provozu ZTS Metalurgie pracuje na 150 zaměstnanců.

„Zaměřujeme se na přístavní manipulační techniku a železniční průmysl. Moje představa je 40 procent manipulační technika, 40 procent železniční a 40 procent obranný průmysl. Že to nevychází? To je tím, že plánujeme velký růst a rozvoj podniku, investice do výroby i do nových technologií,“ říká Pavel Svoreň.

V současnosti jde o 23 procent produkce ZTS Metalurg na slovenský trh, zbytek na export. Výrobky nejčastěji míří do Německa, Itálie a České republiky. I když předseda představenstva po necelém roce působení říká, že podnik ještě vyhráno nemá, je pravděpodobné, že má díky záchraně ze strany holdingu Czechoslovak Group našlápnuto k prosperitě.

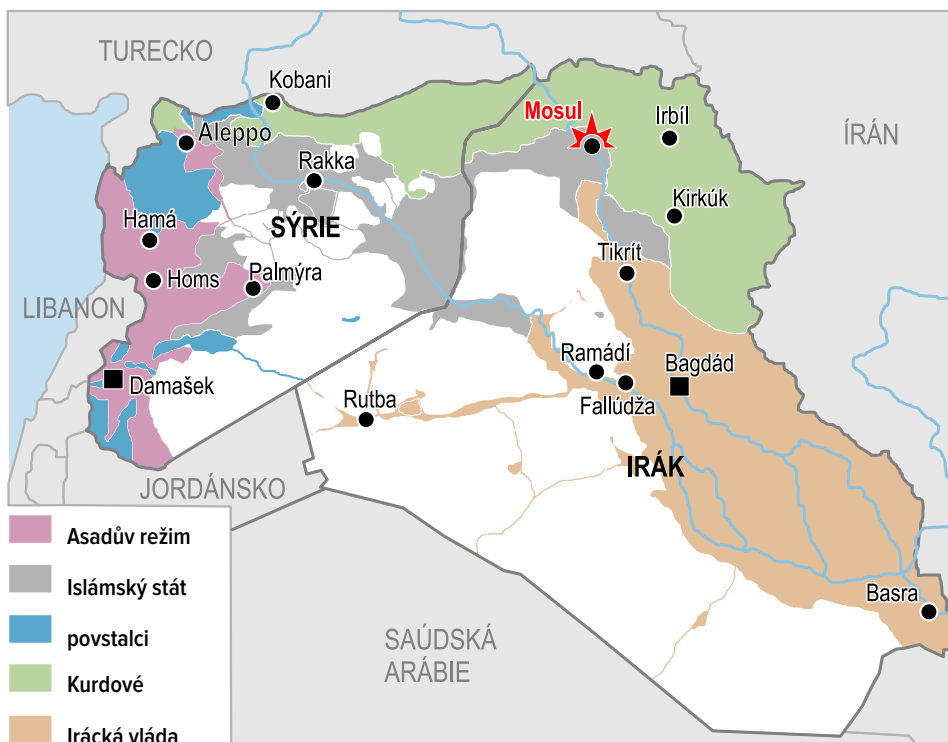
Irácká armáda vyrazila dobýt Mosul

■ Ve městě podle odhadů OSN asi 1,5 milionu civilistů, jejichž osud vyvolává obavy světové veřejnosti.

Dlouho připravovaná ofenziva proti Islámskému státu v severoiráckém městě Mosul je tu. Její start včera v televizi ohlásil irácký premiér Hajdar Abádí. Do bojů se zapojily desítky tisíc iráckých vojáků a příslušníků spojeneckých milic. Kurdským pešmergům se už podařilo obsadit několik vesnic zhruba tři desítky kilometrů východně od Mosulu. Počítá se ale s tím, že operace bude trvat mnoho týdnů a že IS je připraven se bránit.

IS poslal proti Kurdům sebevražedné atentátníky, jeden zaútočil také v Júsufiji jižně od Bagdádu, kde zabil deset lidí. Podle CNN radiokálové zapálili ropné vrty, zřejmě aby hustý kouř ztížil práci letecké koalici, která irácké vojáky podporuje.

Kurdský plukovník Amozghar Táhir řekl, že jeho oddíly budou osvobozovat vesnice obývané křesťany a příslušníky kurdské sekty šabak, která je odnoží šíitského islámu; Táhirovu informaci potvrdil podplu-

Pramen washingtonpost.com, čtk

kovník iráckých speciálních sil Alí Husajn. Podle něj se vláda v Bagdádu dohodla s Kurdy, že budou postupovat jako první a získají vesnice. Husajnovy jednotky naopak vyčkají „den nebo dva“ v oblasti Chazár.

Počítá se s tím, že oddíly irácké armády obsadí základny v okolí Mosulu a postupně

budou zužovat obklíčení. Do závěrečných bojů pak mají být nasazeny oddíly vycvičené americkými specialisty.

Šéf humanitárních operací OSN Stephen O'Brien oznámil, že v Mosulu je v souvislosti s ofenzivou ohroženo 1,5 milionu lidí a že bude-li se situace vyvíjet špatně, může být až milion z nich

nucen z města prchnout. Vysoký komisař OSN pro uprchlíky Filippo Grandi řekl, že hovořil o nezbytnosti chránit civilisty s Abádím. Jeho úřad oznámil, že do Sýrie a Turecka se možná vydá kvůli bojům až 100 tisíc lidí. Grandiho organizace požádala o dodatečných 61 milionů dolarů na pomoc lidem

z Mosulu. OSN předem upozornila, že v prvních dnech bojů se vydá z Mosulu možná až 200 tisíc lidí, ale stany jsou připraveny jenom pro 60 tisíc osob. /čtk, hý/

Sledujte E15.cz

Největší irácké město po Bagdádu

Mosul, který leží asi 400 kilometrů severně od Bagdádu, je s více než dvěma miliony obyvatel druhým největším iráckým městem po Bagdádu a v jeho okolí jsou bohatá ropná naleziště. Žijí v něm převážně sunnité, region je ale tradičně kurdský, ve městě ale vždy žily i menšiny Turkmenů, šitů či křesťanů. Někdejší bašta bývalé vládní strany Baas exprezidenta Saddáma Husajna se stala centrem násilností po americké invazi v roce 2003. V dubnu toho roku město dobyly kurdské jednotky s pomocí amerických sil, později se zde usídlila teroristická síť al-Káida. Radikálové z IS obsadili Mosul bez boje 10. června 2014. Právě zde pak 29. června 2014 vyhlásili radikálové chalífát (vládu hlavy muslimské obce) pod názvem Islámský stát (IS). Za více než dva roky vlády IS ve městě byla zničena řada významných památek.

Krátce

Masakr ve Vilniusu z roku 1991 je před soudem

Litevský soud včera předvolal jako svědka bývalého šéfa sovětské komunistické strany Michaila Gorbačova (na snímku) k výslechu ohledně brutálního útoku

armády na vilniuské televizní centrum v roce 1991. Oznámila to ve Vilniusu místní prokuratura. Incident, při němž zahynulo 14 lidí a 700 dalších bylo zraněno, vyvolal vlnu nevole v celém světě a urychlil proces rozpadu SSSR.

V Dánsku evakuovali letiště a obchodní domy

Kvůli bombové hrozbě evakuovala včera dánská policie dvě letiště nedaleko měst Roskilde a Aarhus a dvě nákupní střediska ve městech Roskilde a Slagelse. Bombovou hrozbu obdrželo i kodaňské letiště Kastrup, jedno z největších v Evropě. Policie ale neviděla k jeho evakuaci důvod. /čtk/

Hitlerův rodný dům bude srovnán se zemí

■ Dnes má být zahájen legislativní proces, jenž má umožnit vyvlastnění památkově chráněné stavby.

Po letech sporů rakouská vláda rozhodla o dalším osudu rodného domu nacistického vůdce Adolfa Hitlera v hornorakouském městečku Braunau am Inn. „Dům bude stržen“, uvedl ministr vnitra Wolfgang Sobotka. Zbourání domu doporučila v minulých dnech expertní komise a ministerstvo se s jejím ná-

zorem ztotožnilo. „Sklepní partie může zůstat, ale na ní vznikne zcela nová budova,“ dodal. Sloužit by nově postavený objekt měl charitativním nebo administrativním účelům. Už dnes chce ministr v parlamentu zahájit legislativní proces, na jehož konci by mělo být stržení památko-

vě chráněného domu, v němž se nacistický vůdce narodil. Nemovitost totiž rakouskému státu zatím nepatří. Vyvlastnění domu a odškodnění majitelky vláda schválila sice již v červenci, nyní ale musí zákon ještě přijmout parlament. K vyvlastnění vláda přistoupila poté, co se jí nepodařilo majitelku domu přimět k odprodeji. /čtk/

Vyvlastnit dům se vláda rozhodla poté, co se několikrát marně pokoušela přimět jeho majitelku k odprodeji.

Noir po česku

■ 14 autorů, 14 povídek, jedno město, jeden žánr. To nabízí kniha *Praha noir*, jež nyní vychází v češtině a příští rok ji čeká anglická edice.

Martin Stručovský

Brooklynské nezávislé nakladatelství Akashic Books od roku 2003 zaštiťuje sérii *Noir* nabízející povídkové antologie. Ty na svých stránkách představují noirové příběhy odehrávající se ve světových velkoměstech. Po metropolích jako Boston, Londýn nebo Dublin nyní přichází na řadu

Praha. Úkol sestavit antologii *Praha noir*, kterou v češtině vydalo nakladatelství Paseka a v angličtině vyjde během příštího roku, dostal literární kritik Pavel Mandys. A neměl úkol snadný, protože v Čechách není tolik autorů schopných žánr naplnit. Na rozdíl od USA také u nás nemá žánr tak silnou tradici, což ostatně sám editor vysvětluje v předmluvě.

Mandys oslovil čtrnáct různých spisovatelů, z nichž některé by si možná český čtenář ani nedovolil spojovat s tak šestákovým žánrem, jakým *noir* je. Na první pohled čtenář pozná, že každý ze spisovatelů vnímá Prahu i žánr *noir* svým způsobem. Antologie je tedy

ve výsledku velice různorodá. Kniha tak dokáže oslovit každého čtenáře na základě jeho preferencí. Díky pestrosti samotného města nechybí příběhy akční, magické nebo takové, které odhalují dávné zločiny. Tomu ostatně odpovídá i vnitřní rozdělení knihy do několika bloků.

Antologie pak vedle rozmanitosti staví na dobrém literárním řemesle, ale hlavně na pointě. Ta nejvíce funguje u textů Kateřiny Tučkové, Martina Goffy nebo Štěpána Kopřivy. Petr Stančík vytěžil génia loci Prahy asi nejlépe ze všech zúčastněných autorů a jeho uchopení žánru lehce evokuje Kena Bruena (editor antologie *Dublin noir*).

Antologie *Praha noir* se vydařila. Díky pestrosti a hře se žánrem může oslovit čtenáře napříč spektrem. Zároveň je také hmatatelným důkazem toho, že i v České republice se

najdou autoři schopní dobře vystavět příběh i naplnit žánrové standardy.

Autor je spolupracovníkem redakce

Pavel Mandys (ed.): Praha noir
Nakladatelství: Paseka, 2016
Hodnocení: 70 %

Krátce

Karel IV. v Německu

V Norimberku finišují přípravy na zahájení česko-bavorské zemské výstavy o Karlu IV., která se do bavorského města přesunula z české metropole. Výstava bude k vidění od 20. října do 5. března příštího roku.

Zúčtování vede v USA

Nový snímek s Benem Affleckem v hlavní roli se o víkend stal jasným vítězem návštěvnosti amerických kin. Drama *Zúčtování* za premiérový víkend utržilo 25 milionů dolarů.

Czech Press Photo oznámila finalisty

Soutěž Czech Press Photo vyhlásila nominace aktuálního ročníku. V každé kategorii jsou tři kandidáti. Konečné vítěze vyhlásí 21. listopadu. /čtk, sul/

Editorem české antologie byl Pavel Mandys. Příští rok vyjde *Praha noir* anglicky.

259988/23

INZERCE

RYCHLÉ A VÝHODNÉ PLATBY PRO ČESKO-SLOVENSKÝ BYZNYS

Založte si na dálku účet ve slovenské Tatra bance a převádějte peníze na Slovensko ten samý den a výhodněji. Převody v korunách či eurech na Slovensko vás budou stát pouze **5 Kč**, převody ze SR do ČR jsou **zcela zdarma**.

www.rb.cz

**Raiffeisen
BANK**

Banka inspirovaná klienty

Sekt jako barometr spotřebitelské nálady

■ Růst ekonomiky a lepší nálada teď pomáhají prodejm šumivých vín podobně jako prodeji aut. Proto se **Bohemia Sekt** nyní soustředí na víno. „Cítíme velký potenciál investovat právě do vína,“ říká **šéf největší tuzemské vinařské firmy Ondřej Beránek**.

Dušan Kütner

ES Před týdnem jste prodali divizi lihovin skupině Stock Spirits a dál se chcete věnovat jen vínu. Je to proto, že se vaší vinařské divizi vede lépe než lihovinám? Za poslední čtyři roky vzrostly naše prodeje všech

kategorií vín téměř o 20 procent. V kategorii sektů a šumivých nápojů dokonce o 24 procent. V tichých vínech to bylo necelých čtrnáct procent.

Co se týče sektů, měly na pozitivní vývoj efekt dvě skutečnosti. Zaprvé samotný trh sektů v České republice

vzrostl za čtyři roky o devět procent. A na tomto rostoucím trhu se nám za stejnou dobu podařilo zvýšit tržní podíl v maloobchodě z necelých 60 procent až na téměř 70 procent v roce loňském.

Sekt je pro nás barometrem spotřebitelské nálady. Jsem přesvědčen, že za ros-

toující oblibou sektů je vidět i vývoj makroekonomiky. Roste spotřebitelská důvěra a nálada lidí a to pomáhá prodeji sektů stejně jako třeba prodeji automobilů.

ES Bohemia Sekt začal už před několika lety nakupovat vlastní vinice, aby se lépe bránil cenovým výkyvům v době neúrody hroznů. Budete v tom pokračovat?

Nyní se výměra našich vinic blíží k 500 hektarům. To je výrazný nárůst proti minulosti způsobený tím, že jsme v roce 2011 převzali jednoho z našich nejvýznamnějších

dodavatelů, Zemědělskou společnost Pálava, nyníjší Vinařství Pavlov, které vlastnilo 150 hektarů. V posledních letech však také vysazujeme několik desítek hektarů vinic ročně. Zároveň ale klučíme staré vinice, jejichž produkce již není ekonomická.

Naším cílem je do roku 2020 dosáhnout alespoň na 600 hektarů. Máme vytipované lokality pro výsadbu a věříme, že této výměry do čtyř let dosáhneme. A tímto cílem samozřejmě nechceme končit.

ES Rozšíření vinic pomoci další akvizice neplánujete?

Průběžně se o případné příležitosti zajímáme. Ale v tuto chvíli není nic, co by bylo na pořadu dne. Zajímá nás každá příležitost, která se objeví, protože vysazovat nové vinice je hlavně po administrativní stránce čím dál komplikovanější. Akvizice by rozhodně byla jednodušší cestou.

☞ V Evropské unii navíc panuje na vysazování nových vinic kvůli dlouholeté nadprodukcí stop stav...

Podle nového systému může stát uvolnit ročně jedno procento produkční výměry vinic, což letos znamená 179 hektarů. Ministerstvo muselo ale opakovaně vyzývat vinaře, aby se o možnost vysadit novou vinici přihlásili. To svědčí o tom, že extrémní zájem o nové výsadby mezi vinaři není.

☞ Je to i z ekonomických důvodů?

Pěstitel, který chce rozšířit vinice, musí překonat dvě překážky. První je finanční, pořízení hektaru nové vinice stojí minimálně milion korun. A začne se vám vracet až čtvrtým rokem, kdy vinice začne plodit. Nyní lze přitom na novou výsadbu získat dotaci pouze do sta tisíc korun na vybudování opěrné konstrukce. U starších dotačních programů se dotace pohybovala v řádu 300 až 350 tisíc korun na hektar, což bylo ekonomicky zcela někde jinde.

☞ A ten druhý důvod?

Možná ještě větší komplikací je administrativa s tím spojená. Když chce pěstitel požádat o povolení k nové výsadbě, musí doložit užívání práva k pozemkům. V některých lokalitách přitom máme půdní bloky o velikosti jednoho či dvou hektarů, které mají až osm set různých vlastníků.

S každým z nich musíte mít uzavřenu nájemní smlouvu. Mezi těmito osmi

stovkami vlastníků je vždy několik desítek takových, kteří jsou neznámí od převratu v roce 1948. Nemáte šanci se k nim dostat. Musel byste pátrat v archivech, v případě úspěchu iniciovat dědické řízení a jednat s dědici. To je problém téměř neřešitelný.

Tyto případy řeší Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Jenže trvá třeba deset let, než se nějaká taková záležitost vypořádá. To je v současnosti naše největší bariéra.

☞ Je téměř po sklizni. Jaká bude úroda?

Letošní úrodu nejvíce poznamenaly jarní mrazy, které přišly koncem dubna poměrně intenzivně a opakovaně. Poškození vinic se velmi liší lokalitu od lokality. Jsou místa, kde je poškození téměř neznatelné nebo v řádu jednotek procent, jinde dosahuje poškození až padesáti procent.

☞ I v případě firem Bohemia Sektu?

Ano, i v našem případě. Odhadujeme, že na jižní Moravě se jarní mrazy mohou podílet na poklesu celkové produkce zhruba o dvacet až třicet procent. Počasí révé vinné jinak poté přálo. Neopakovala se sucha z loňského roku, naopak byl po celou dobu dostatek vláhy.

☞ Bude tomu odpovídat nárůst ceny vína v obchodech, tedy o dvacet až třicet procent?

O tolik to určitě nestoupne. Do jaké míry se nižší sklizeň promítne do ceny vína, začneme řešit, až budeme

!! Do jaké míry se nižší sklizeň promítne do ceny vína, začneme řešit, až budeme mít všechno pod střechou a spočítáno.

mít všechno pod střechou a spočítáno.

☞ Uplynuly čtyři roky od metanolové aféry. Tržby za lihoviny ještě stále nejsou na úrovni před aférou? Celkové tržby se jí přiblížily, ale té úrovně stále nedosáhly. My jsme ale paradoxně za poslední čtyři roky v lihovinách narostli o necelé dvě procenta.

☞ Nepřemýšleli jste, že byste zkusili získat nějakou zahraniční značku pro distribuci v Česku, abyste dorovnali pokles?

O začlenění zahraniční značky do portfolia jsme přemýšleli ještě před metanolovou aférou. V roce 2010 jsme totiž po deseti letech ztratili distribuci Cinzana a Campari pro Česko. Hledali jsme tehdy značku podobně silnou, kterou bychom tento výpadek nahradili. To se úplně nepodařilo. Proto jsme se rozhodli soustředit na kategorii sektů a tichých vín.

☞ Podle unie výrobců a distributorů lihovin klesl černý trh během čtyř let po aféře z více než třiceti

šesti procent na osm. Může černý trh klesnout ještě níže?

Určitě ano. Podíl černého trhu v Česku se nachází zhruba na průměru EU. Potenciálem pro jeho další

omezení je postih domácí destilace lihovin. Nemyslím pěstitelské pálenice, ale to, když si někdo pořídí vlastní přístroj a pak pálí pro svou potřebu. To by mělo být trestným činem.

Ondřej Beránek (44)

Je absolventem Fakulty aplikovaných věd

Západočeské univerzity v Plzni. V Bohemia Sektu pracuje od roku 1998, nejprve jako finanční analytik, později jako manažer controllingu. V listopadu 2003 byl jmenován do funkce finančního ředitele a zvolen za člena představenstva. Od ledna 2012 je jednatelem a předsedou obchodního vedení firmy.

!! Za poslední čtyři roky vzrostly naše prodeje všech kategorií vín celkem téměř o 20 procent.

Tvář dne

„Hodina udeřila a okamžik našeho vítězství je blízko,

řekl před zahájením útoku
na Mosul irácký premiér
Hajdar Abádí
str. 10

Foto Reuters

Komentář

Dušan Šrámek

Hrátky se socialistickým reliktem

Někteří politici nepolevují ve svém tažení aktivně vstupovat do hospodářských dějů v soukromých firmách, především v důlním průmyslu. Zatím nevyšel pokus ovládnout insolvenční řízení v OKD či dalších těžebních společnostech, a to ani na míru šitým zákonem. Teď na vládě přistál další zákon, tentokrát od ministerstva průmyslu. Podle návrhu by stát měl platit za krachující důlní společnosti zvláštní příspěvky horníkům.

Na to, aby jeden pochopil, jaká perverznost se chystá, je třeba se vrátit až do roku 1987, tedy do dob juchajících šachet a horníků burácejících na prvomájových slavnostech. Tehdy totiž vyšel podivný „zákon o zvláštním příspěvku horníkům“, který měl k dalším havířským benefitům přidat i odškodnění za namáhavou a nezdramou práci. V době, kdy celý stát včetně důlních společností patřil „Všemulidům“, nikdo neřešil, z čí kapsy příspěvek

půjde. Čas oponou trhnul, firmy prošly privatizací, stát prošel reformou sociálních transferů. Ale zákon i s onou podivnou atypickou dávkou zůstal ve sbírce nepozorován trčet jako relikv, aniž by to někoho vzrušovalo. Asi jako latimérie někde na Berounce, dokud do ní někdo nezasekne háček. Leč háčkem se stala insolvence OKD – a ministr Mládek si vzpomněl, že horníci by mohli začít dělat bengál, kdyby na příspěvek nedosáhli kvůli bankrotu svého zaměstnavatele,

Je vždycky špatně, když se sociální situace v jednom odvětví, či dokonce v jednom podniku řeší zvláštním zákonem.

pročež navrhl, aby na sebe povinnost převzal státní rozpočet.

Scestná je už představa, že bankrot společnosti by neměli odnášet zaměstnanci, kteří v dobách prosperity zároveň pobírali příslušné benefity. Přestože existuje právní nárok horníků na poskytnutí uvedeného příspěvku, nemělo by být úkolem státu tuto povinnost těžební organizace přebírat. Je s podivem, že všechny dosavadní

vlády nechaly dojít situaci tak daleko a příslušnou dávku dávno netransformovaly například do nějakého fondu, který by byl striktně oddělen od hospodaření konkrétní firmy.

Stát by výplatou příspěvku přišel v nejhorší variantě až o čtvrt miliardy korun. Zároveň má dojít k uplatnění pohledávek příspěvku v insolvenčním řízení s nadějí na přednostní vypořádání. Ale samo ministerstvo počítá s výtežností ve výši 30 procent. Přednostní vypořádání zároveň znamená, že o příslušné peníze přijdou ostatní věřitelé, jimž se o to budou krátit jejich pohledávky.

Z obecně legislativního hlediska je pak vždycky špatně, když se sociální situace v jednom odvětví, či dokonce v jednom podniku řeší zvláštním zákonem. Proč se nevede diskuze nad transformací tohoto příspěvku, aby byl například poskytován zaměstnancům všech odvětví, kde hrozí újma na zdraví? Nebo aby byl úplně zrušen třeba přeměnou v povinné připojištění ze strany zaměstnavatele? Ministr průmyslu volí raději flikování tak jako mnoho dalších, kteří rádi rozdávají předvolební dárečky. Mládkovi na to voliči neskočili. Teď se uvidí, zda mu na to skočí vláda.

Autor je publicista a redaktor serveru Česká justice

Glosa

Kdo si začal?

Andrej Babiš prý při jednání kabinetu vyhrožoval odchodem hnutí ANO z vládní koalice. O „výživném jednání“ ministrů informoval na Twitteru šéf rezortu průmyslu Jan Mládek. Vicepremiér to popírá, předseda vlády a ministři za ČSSD si podle něj na jednání kabinetu řešili bolístky z volební kampaně. Půl hodiny do něj bušili a on si myslí, že pokud se tyto věci mají řešit na vládě, a ne na koaliční radě, nemá smysl se jako koalice scházet. A vůbec, začal si Sobotka a jeho straničtí kolegové si hned přisadili.

Zkoumat, na čí straně je pravda, je úplně zbytečné. Dalo se čekat, že koalici volby na klidu nepřidají. Taky je jasné, že bude hůř, opravdu důležitý plebiscit mají strany teprve před sebou. Jedna drsná předvolební kampaň plynule přechází v druhou, drsnější. Nejspíš v ní bude platit rčení o hrubých záplatách na hrubých pytlích. Jelikož politikům nelze zakázat působení na sociálních sítích, dovolujeme si alespoň doporučit, aby zvážili absolvování kurzů asertivity.

Jana Havlígerová

Kresba Milan Kounovský

Hypotéky jsou u dna, ceny bytů ale rostou rychleji než příjmy

■ Prodejci bytů, developéři i finanční instituce se snaží ukousnout co největší sousto na trhu s bydlením. Důvodem je poptávka, jakou rezidenční trh zažíval naposledy před sedmi lety, a nevyřčené obavy z toho, jak dlouho ještě může vydržet.

DELŠÍ SPLATNOST. Zatímco ještě před rokem musel průměrný obyvatel Prahy na nový byt šetřit necelých deset let, letos je to už 11,5 roku.

cena nemovitosti byla 2,02 milionu korun. Nyní cena dosahuje 2,17 milionu korun, ale sazba je o téměř tři desetiny procenta nižší. I přes výrazný pokles sazeb tak měsíční splátka úvěru vzrostla vlivem růstu cen nemovitostí o zhruba 500 korun (viz tabulka).

Aby byl obrázek úplný, poměruje Golem ještě splátku hypotéky s celkovými příjmy domácnosti. Za tímto účelem sestavil index dostupnosti bydlení, který v září 2015 dosahoval necelých 33 procent. Letos sice vzrostly ceny nemovitostí, ale zvýšily se i příjmy, takže se tento ukazatel stále drží na úrovni třetiny čistých příjmů. „Levné hypotéky však

zakrývají skutečný stav trhu, kde ceny nemovitostí rostou výrazně rychleji než příjmy domácností. Zatímco přede dvěma roky by lidem na pořízení modelového bytu stačilo pět ročních příjmů, letos je to už 5,5násobek, přičemž tempo růstu nepolevuje,“ uvádí

Golem Finance. K podobnému závěru dospěl i největší tuzemský developer Central Group: „Zatímco ještě před rokem musel průměrný obyvatel Prahy na nový byt šetřit necelých deset let, letos je to už 11,5 roku,“ tvrdí průzkum developerské společnosti.

Meziroční srovnání podmínek pořízení stoprocentního hypotečního úvěru*

	hypotéka v září 2015	hypotéka v září 2016
částka úvěru	2 020 000 korun	2 170 000 korun
úroková sazba	2,16 procenta	1,88 procenta
dobu splatnosti	20 let	20 let
měsíční splátka	10 373 korun	10 855 korun

* kalkulováno s průměrnou cenou bytu a úrokovou sazbou

Pramen Golem Finance

Denisa Holajová

Od října platí doporučení České národní banky, podle kterého by banky už neměly poskytovat stoprocentní hypotéky. Maximální limit stanovený ČNB je 95 procent hodnoty zajištěné nemovitosti a od dubna 2017 to bude 90 procent. ČNB rovněž stanovuje, jaké procento z celkového objemu hypoték u každé banky mohou tvořit tak vysoké úvěry.

Jak uvádí realitní kancelář Maxima Reality, zhruba polovina všech kupujících dosud měla vlastní finanční prostředky pouze na pokrytí deseti až 20 procent kupní ceny. „Od jara 2017 má 80 až 90 procent LTV (poměr úvěru vůči hodnotě nemovitosti) tvořit už jen desetinu z nově poskytnutých úvěrů, z čehož vyplývá, že 40 procent kupujících bude muset buď sehnat více vlastních finančních prostředků, nebo koupit odložit. To už může být pro spoustu lidí problém, pokud nemají možnost si půjčit například od rodičů,“ upozorňuje hypoteční specialista Maxima Reality Petra Štroblová.

Už letos v červnu, když o limitech rozhodla, centrální banka avizovala, že by ohledně hypoték chtěla mít

pravomoc stanovenou nejlépe zákonem. Zatím totiž vydává doporučení, které není striktně vymahatelné. Ministerstvo financí nyní v novele zákona o ČNB navrhuje, aby tuto zákonnou pravomoc získala.

Současný žhavý zájem o levné hypotéky by mohl zchladit také zákon o spotřebitelském úvěru, který začne platit letos v prosinci. Ten vyžaduje detailní zkoumání bonity klienta a počítá i s možnou sankcí zneplatnění smlouvy. Klient by v takovém případě následně vrátil bance pouze půjčené peníze bez úroků, a to podle svých možností.

Zatím je v tuzemské ekonomice díky levným hypotékám a vyšším příjmům domácností dost peněz na to, aby táhly nahoru poptávku po novém bydlení i investicích do nemovitostí. Jak ale upozorňuje společnost Golem Finance, i přes levné hypotéky hraje v kalkulacích a načasování koupě bytu klíčovou roli jeho pořizovací cena.

Pro představu, jaký vliv má na měsíční splátku hypotéky cena nemovitosti a výše úrokové sazby, uvádí Golem srovnání letošních a loňských podmínek. Loni se hypotéky nabízely v průměru se sazbou 2,16 procenta a průměrná

258423/11

INZERCE

JAK BYDLÍTE VY?

Prožít život kvalitně můžete jen jednou.

Nenechte si život utéct mezi prsty
a byďte spokojeně tam, kde to máte rádi.

800 500 506
více info na **finep.cz**

FINEP

Foto dne

Foto: Reuters

NEBESKÝ PALÁC. Z pouště Gobi včera odstartovala v přímém televizním přenosu raketa Long March, která vynesla kosmickou loď Šen-čou. Číňané tak zahájili svou dosud nejdelší pilotovanou misi, při níž dva „tchaj-konauti“ stráví měsíc na palubě kosmické stanice Tchien-kung alias Nebeský palác. Výprava je součástí širšího čínského záměru provozovat na oběžné dráze od roku 2022 trvale obydlenou kosmickou stanici.

Výročí týdne

Královna zatáhla za páku nové energetiky

■ Davy lidí, lord strážce tajné pečeti, státníci a vědci z více než čtyřiceti zemí světa. V tak vybrané společnosti Její Veličenstvo královna Alžběta II. spustila před šedesáti lety první jadernou elektrárnu na světě.

Kromě tradičních proslovů v netradičním prostředí na odlehlém pobřeží anglické Cumbrie pod mohutnými komíny bývalé muničky na-

dešel nejsvátečnější okamžik britské technické historie 17. října 1956 ve čtvrt na tři středoevropského času. Panovnice zatáhla za páku a velký hodinový ukazatel tentokrát nezobrazoval čas, ale množství elektřiny, které putovalo do rozvodné sítě. Později odborníci spočítali, že do londýnských domácností dorazila elektřina z první jaderné elektrárny světa

V první průmyslové jaderné elektrárně byly postupně spuštěny čtyři bloky o výkonu po

60
megawatttech.

za čtyři hodiny. Elektrárna v Calder Hall drží prvenství jakožto první jaderná elektrárna dodávající proud v průmyslovém měřítku do veřejné rozvodné sítě. V průběhu tří let byly spuštěny čtyři bloky po šedesáti megawatttech výkonu. Oproti Temelínu se dvěma tisíci megawattů celkem nic moc, ale svého času to byla skutečná revoluce. Například Sověti

stihli svou jadernou elektrárnu v Obninsku spustit sice o dva roky dříve, ale jejich pět megawattů rozvodná síť sotva zaznamenala.

Obě elektrárny však měly dvojaký smysl. Kromě energie produkovaly i plutonium potřebné pro jaderné zbraně. Jak to u nových technologií bývá, vzbuzovala i jaderná energetika velké naděje. Strážce tajné pečeti se nechal slyšet, že do deseti let bude každá nová elektrárna jaderná. To se sice zmýlil, nicméně některé země jako Francie, Slovensko či Maďarsko jsou na jádru závislé.

V Česku teď činí podíl jaderných zdrojů na vyrobené elektřině 31 procent, ve Velké Británii necelých dvacet procent. To už samozřejmě bez elektřiny z Calder Hall. Po bezmála půlstoletí byly všechny její bloky v roce 2003 odstaveny.

Britové počítají se snižováním podílu jaderné energie, byť paradoxně zvažují stavbu nových bloků. Jaderná energetika ušla dlouhou cestu, ale mnohá očekávání se jí naplnit nepodařilo. A některé země jako Uruguay, Itálie, Dánsko nebo Rakousko se na ni nikdy nevydaly. /mec/